

Az
Oltovány,
vagy
A' viszont találkozás.

Egy
Eredeti Érzékeny Játék
Négy
Fel-Vonásban.

Hész tette
Szatthmáry Király Antal,
Szent Lélek Falván.

Oliver

of the

of the

of the

of the

of the

Az
Oltovány,
vagy
A' VISZONT TALÁLKOZÁS.

Egy
Eredeti Érzékeny Játék

Négy
Felvonásban.

Készítette

Szatthmáry Király Antal,

Szent Lélek Falván.

KASSÁN,
Ns. Vajda Pál Könyváros' költségével,
nyomatatta Werfer Károly 1825.

SZEMÉLYEK:

Gróf Szadváry, — [Szadvár és Kraszna
Vár' Birtokosa.

Károly, a' Gróf' Fija.

Piroska, a' Gróf' Leánya.

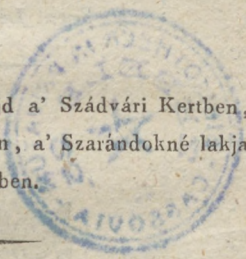
Várfi, egy fiatal Idegen.

Zalántzy, — a' Zalántzi Gróf.

Szarándokné.

Kati, Udvar-Leány.

A' Dolog történik majd a' Szadvári Kertben,
majd a' Szadvári Erdőségben, a' Szarándokné lakja
mellett — Torna Vármegyében.

ELSŐ SZAKASZ.

E L S Ő J E L E N É S .

A' Szadvári Erdőség, egy kis Kunyhó mellett, fekete Szarándok öltözetben, egy megélemedett Aszszony, a' feljövő Napra vetvén szemeit.

S z a r á n d o k n é .

Ha fogsz nékem utóljára feljönni Te közönséges Jól-tévő ragyogó Nap — minden általad él, Te újj vidúlásra hozod a' bádjadó Természetet. Nyílásra fakasztod a' bimbódzó virágot, kelyheit édes illattal töltöd meg — 's ha Te pompás sátorodba térsz vissza, akkor óh! Ő is öszsze húzza leveleit — csomóba gyűjti kiterjedett kebelét: hogy újra feljöttedkor csupán néked terjeszsze-ki kellemeit. — Te a' virág' sík levelén remegő könnyeket felszárítod, mellyek azt eltűnésed miatt éjszaka pergették. Csupán én vagyok azon szerencsétlen, kit mindennapi látásod újjabb buba merit, a' Te jóltévő sú-

gárod nem enyhíti fájdalmit, — nem szárítja-fel sűrűn folyó könnyeimet. — De egykor nékem is kedvesen ragyogál virító Rózsám között — óhajtám feljöttedet, — imádom jóvóltodat — ah! mert sűgárod szívémben a' szerelmet, a' tiszta szerelmet élesztette, 's karomba vágyó keblembé hozta a' kedvest. De mi a' Te Fényed! az idők, mulandóságához képest! azok magokkal ragadják csillámló vóltodat, csupán felleged marad hátra, 's a' komor éjj — (gondolkozik) Komor ah! nem komor — Kedves vagy Te nékem itt a' magányban — hiszen az Éj' palotáiban lakozik az álom — melly ugyan futja szerencsétlen szememet — de testvére ő a' halálnak — az idő szűlte mind a' kettőt — óh halál ha szorítasz engem nyugovó kebledben. (Térdre esik 's imádkozik.)

MÁSODIK JELENÉS.

Piroska egy Kosár Gyümölcsel, meglátja az imádkozót, hátúlról magába így szól.

P i r o s k a.

Ismét ájtatosságban! ismét mély sohajtások repülnek szorúlt mellyéből — bár csak szíve bibéjét is kisóhajtana (gondolkozik) de nem többé nem fogom őt' kérésimmal fásrasztani, ne hogy idegenné változzon irán-

tam — elég nékem az, hogy hajlandóságát megnyertem, de imé fel akar kelni, futok segíteni. (felemelvén megcsókollya.) Jó reggelt, anyám, mint töltéd az éjt, álmatlan valék miattad — (megfogván kezét) úgyé jobban érzed magad?

S z a r á n d o k n é.

Jobban, jó lélek, köszönöm szorgalmadat, de kedves kiméld a' bútúl, 's nyughatatlanságtúl fiatal korodat — el-jön úgy is egykor, a' bánat' ideje, melly virító rózsádat ellepi zúzzával, 's bádjadt leveleit elrepíti — inkább kérd az egektől csendes éjelét e' nyomorúlt éltémnek.

P i r o s k a (megfogván egy Fát).

Kedves Anyám, ládd, ezen Fa melly redves, 's minden kéreg nélkül áll itt, még is melly szép zöld gallyakat nyújt a' magas egék felé. — Anyám, a' zöld remény' képe! még néked is mosolyogva jöhet fel a' jól-tévő nap, melly buba merült homloksodat felderíti, 's fájdalmas könny-csepjeidet felszárítja.

S z a r á n d o k n é.

Érzékeny szív! köszönöm vígasztalásodat, sóhajtásim tudom felhatnak a' magosra, mellyek azt óhajtják, hogy ártatlan szívedet, a' bú' fellegje soha se komorítsa, de nékem már az élet édest soha sem teremthet — elvesztek rám nézve az öröm 's ből

dogság' magvai — a' remény előttem gyümölcsstelen parlag — nékem a' zöld-fa nem remény színé — sorsom képét viseli — elhúlnak kellemei mint az én örömeim — pusztá zordonság lepi-meg mint a' halál' hidege az én szívemet — komoran sipít szét rajta a' szél, 's meszszére fújja szét leveleit, így senyved-el, az én testem is, 's szét porlik a' földdel. — Óh! de őtet egy kellemetes tavasz díszébe öltözteti, 's a' múltat néki vissza teremti — nékem nincs jól-tévő Tavasz, mely bődogságom' napjait vissza szállítaná.

P i r o s k a.

Van, édes Anyám, van számunkra is egy Tavasz, a' vígasztaló Hit, mely bennünket egy újabb Élet' gyönyörűségeivel biztat.

Szarándokné (megésókolván homlokát.)

Vígasztaló angyalom! éppen ezt óhajtja bádjadat szívem. — Te bődögítő Hit. Te vagy az a' valami jó, mely bennünket még akkor is, midőn e' Világ, önn' okosságunk, s a' remény elhagynak — akkor nyújtod ki erős karjaidat, 's a' rajta pihenőt újj erőre hozod, 's kétséges szívét megnyugtatód.

P i r o s k a.

Éppen ezért, Anyám, légy nyugodtan: mivel ez, azt is parancsolja: hogy az Isten legbecsesebb ajándékát, éltünket őrizzük, 's megtartani igyekezzünk, ne gyötörd

tehát magadat, mert azzal éltedet rövidíted, a' hol a' lélek szenved, nem lehet ott a' test egészséges (a' magával hozott gyümölcseivel megkínálván) fogadd jó szívvel kertem' legszébb gyümölcseit (eggyet keze közt mutogatván) úgyé szép, ládd melly piros, 's más oldala zöld. — Anyám, ez is a' reménység' képe.

Szarándokné.

És a' szerelemé.

Piroska. (sóhajtva.)

Az ám a' szerelemé — de kóstold csak.

Szarándokné. (Mégkóstolván elhajintja.)

Fiatalfiatalom-termése úgyé? talán bátyád óltotta.

Piroska. (sóhajtva.)

Hat esztendő, nem Bátyám óltása; de néked nem tetszik, mert eldobád.

Szarándokné.

Még kellett volna néki érne, korán szakítád le — így van az, a' mi nekünk nagyon tetszik, meg sem vi'sgáljuk ha alkalmas? égünk birtokáért; azomban birtoka haszon vehetetlen, (megfogyván Piroska kezét) ezen szép gyümölcs sorsunk' képe, úgy nevedünk mi, mint az elrendelt kertbe a' gyümölcs, 's mennél nemesebb óltványokból származunk, annál több nyalánk száj vágy utánunk, nem várja a' lebzsi szem megérésünket, ki nyújtja tolvaj kezeit, 's leszakít, bóldoggá tartja magát, míg birásunk szemeit legeli,

de ah! éretlen korunk tartós szépséget nem adhat, 's most már nem talál gyönyört bennünk; szerencsésebb, melly a' kíváncsi szem' prédája nem lett; tökéletességre megy, 's akkor óhajtva szedi-le a' kertész, 's gyakor teleket kellemel keresztül — vigyázz gyermekem te is, hogy éretlen gyümölcsöd' le ne szakíttasson — szép ugyan a' Rózsa bimbó — de a' kivirított meszszebb tájra önti-ki balzsamos illatját.

Piroska.

Köszönöm bölcs oktatásodat — bár csak hagytam volna ha csak egy párt is fácskámmon, érett korában megdicsérted volna.

Szarándokné.

Nagyon érdekel a' Gyümölcs-fa, talán vitéz atyád oltatta?

Piroska.

Nem (sóhajt 's elpirúl) Bátyám' jó barátja, ki véle járt Oskolába itt' mulatván.

Szarándokné.

Gyermekem, arczád' liliumját pirosság futá-el, tán nem a' fa, de az ólto teszi előtted kedvessé a' gyümölcsöt. —

Piroska. (elsomolyogva)

Édes Anyám! hiszen ő, Bátyám' jó barátja vólt, kérlek ne pirícs-el, majd nem is merek szemedbe nézni.

Szarándokné. (megsimogatván.)

Ártatlan lélek, jól van — jól — magam is úgy értem, hogy bátyád miatt kedvelled

az óltót; de ki lehet az, — mert bátyáddal eddig senkit sem láttam.

Piroska.

Azt mondják: hogy egy szegény Szólló művesnek gyermeke. — Oskolába ösmékedett meg bátyámmal, 's mivel jól tanult, Atyám Károlyt reá bízta. — Oskolájokat végezvén ide jött, — itt' mulatott majd esztendeig. — Óh Anyám, ha hallottad volna, melly módosan pengette a' hárfát — engemet is, ő tanított hárfázni: várd csak: majd eléneklem legkedvesebb darabját.

Csere-bogár, sárga Csere-bogár,

Nem kérdem én tőlled, mikor lész' Nyár,
Azt sem kérdem, sokáig élek é?

Csak azt mond meg: Rózsámé lészek é?

Te a' zöld fák' nyilt bimbóit járod,

Minden ágon nyomban követ párod,
Én még bokrot, 's ligetet felverek,
Nincsen Rózsám, üres minden berek,

Ha a' virág' édes mézit szívod,

Kacsintasz, és párod oda hívod:
De nékem nincs jó ízű falatom,
Mert Rózsámmal, azt meg nem oszthatom.

Ha én Csere-bogár lennék Rózsám,

Szüz ajakad lenne nyugvó párnám.
Még a' zöld fű gyepjén szenderednél,
Ott' lebegnék domború mellyednél.

Bár csak én egykor Kakukká válnék,
Nyugvó szobád' ablakjára szállnék.

Ott' kakukkolnám hosszú életedet,
Nyögve várván érte szerelmedet.

De én, nem lehetek soha madár,

'S Cseré-bogár, bár jöjjön ezer Nyár,

Bár szerelmed' tüze lánggal éget,

Szívem jobb sorsot még sem reménylhet.

'S mikor ezen utolsó verseket mondotta, meg-hasadtjj vólna rajta a' szíved, mindég könnyekben lábbadtak szemei — szegény, bizonyosan azért is hagyta itt' atyám várát, hogy kedvesét felkeresse — pedig mi mindnyájan igen igen szerettük. — Atyám tartóztatta. — Bátyám zokogva ereszté-ki karjai közzül — 's én is sohajték utánna — midőn elment, ezt mondotta bátyámnak — Károly, vagy soha sem, vagy egyenlő rangban lássuk - meg egymást.

Szarándokné.

Ez ólta tehát a' kedves gyümölcsöt (megszorítván a' kezét) bár a' te ártatlan szívedbe ne óltott vólna egy olly indulat' csemetéjét, melly gyökere elterjedésével szíved' termét bényővén, más indulatok elfogadására alkalmatlanná tegye.

Piroska.

Anyám! ő meg nem rontotta szívemet, sőt azt érzékenyebbé tette — még őt' nem ösmértem; únalmas puszta vólt, nékem e' környék; de azolta bár, távol van is, kedvesen sétálok e' híves erdőségbe, magam mellett képzelem őt', ha hárfámat pengetem, ő látszik újjaimat igazgatni; egy szóval, a' magánosság édesebb, 's a' lármás társaság kietlen puszta nékem.

Szarándokné. (fére szóllván.)

Szegény gyermek! oda már a' Te nyugodalmad, szappan búborékja is elpattan nem sokára, — Te is inkább fogod gyönyöridet a' bádjad Hóld' képén találni, mint az aranyos nap tükörein (hozzá fordúlván) 's azolta semmi hírét sem hallád?

Piroska.

Vagy két izben írt Bátyámnak, ah! de már négy esztendeje, semmi híre a' jámbornak (sóhajt 's könnyei.)

Szarándokné. (át ölelvén.)

Édesem, vedd ki kertetből az óltványt, melly éretlen gyümölcsöket terem; szánknak az keserű — 's könnyeid pergésiben kerül. —

Piroska.

Anyám, magasra nevedett az óltvány — híves árnyékába halgatom a' fű-

lemile hajnali dallait — könnyeim a' hálá-
datos vissza emlékezés áldozatai voltak.

Sz ar á n d o k n é.

Hat esztendő's fácskád mély gyökeret
vert, — féltő, hogy ki irtása kerted' rend-
jét megzavarja — hadjad tehát — de kér-
lek ne kóstold gyümölcseit — a' fülemile
zengzete tanícson téged önn' fájdalmira,
melly miatt kerülvén a' nappalt, a' komor
— de halgató éjnek önti ki keserveit. (félre
néz, 's látja Katit a' Vár' szolgálót közelíteni.

HARMADIK JELENÉS.

Kati 's az előbbeniek.

K a t i.

Jó Reggelt, Szent anya.

Sz ar á n d o k n é.

Mi jó hírrel jösszsz.

K a t i.

A' Kis-aszszonyt jöttem felkeresni. —
Vendégeink érkeztek — szükséges jelen léte.

Piroska. (szívére tévén kezét.)

Mi eszméretlen indulat feszíti szívemet
— úgy forog szemem előtt, a' zöldellő er-
dő, — mint mikor a' mélységes víz síkjain
fel 's alá vetődnek a' víz' hullámjai.

Sz ar á n d o k n é.

Kedvesem talán rosszszúl vagy — jöjj
bé alacsony lakomba — nem csak a' Gott-

husi kevély paloták adhatnak enyhet — sok-szor a' szűk kalibát lakja a' nyugalom.

Piroska. (magához jöven.)

Nem Anyám — csak egy kis fej-szédülés — de már vége van — bizonyosan a' nem früstökölés okozta. — Isten veled. (elmennek.)

NEGYEDIK JELENÉS.

Magánossan a' Szarándokné, utánna nézven.

Szarándokné.

Szegény gyermek! óh! Atyák, óh! vi-gyázatlan kertészszei szívünknek — mért engeditek idegen kezekkel nyúlni a' reátok bízott csemetéhez, gondolja nem károm, 's próbára óltja az Oskolát — 's gyakran szá-zanként vész-el keze után a' fiatal — in-kább hagyta volna természeti épségében szép virágait, 's gyümölcseit hozni — mint sem rosz ápolgatásod elszáritá. — Még most örömet hoz néki a' vissza emlékezés — mert virágját az édes remény' teje táplál-ja — de ha eljönnek a' komolyság' órái, a' vágy epekedése hijjában nyitja bimbóit — mert a' kedvest, kinek virágját áldozá — keze felnem találja — 's a' rég óhajtottat szemei nem látják. — Ellankadva — mint a' nap hévségétől elsorvadt virág-szál hűlnak

el kellemei — bánat foglalja-el vidor szí-
vét — az emésztés' férge rágja virágban gyö-
kereit. -- Így van vélem is, óh! emlékje
hajdani koromnak, óh! folyóm hímes tájékja.
— Te örökre elmúlt Kedvelem — nem térsz
te vissza soha nékem — (feltüzesedve.) La-
jos! Ottó! bódogságom órái, — Tik a' sem-
miség karjain szenderegtek, — 's én, tikte-
ket többé vissza nem bájолhatlak: (nagyobb
hangon.) Lajos! te kegyetlen — de nem kár-
hoytatlak, — 's bár zo esztendeje, miolta
ezen érző szív, szíve kölcsönös dobogását
nem érezte is — még is csak érte — 's ér-
ted ver kedves Ottom. — Ha előttem nyu-
galmad becses nem lett vólna, talán most
szerencséssebb vólnék, — de légy te sze-
rencsés, ha lelked ösmérete megengedi —
majd én az örökké valóságban lelem azt
fel. —

(Leesik a' Cortina.)

MÁSODIK FELVONÁS.

ELSŐ JELENÉS.

A' Szadvári Kert, egy fa alatt korán reggel hárfá-
zik Piroska, 's ezt énekli.

Óh! mi ösméretlen,
Indulat szívemben,
forr a' vér, kegyetlen,
zajog, bús keblemben. —

Éjszakáim álom
nélkül, elrepülnek,
Sohol sem találok
nyugtom', csak bűt szűlnék. —

Tán Te tölled, kedves
hárfácskám' pengése,
száradt szemem nedves
könnyeim pergése. —

De nem, Te se' zenged
hajdani vígságom:
bűm, 's kínom nem enged
érz'ni bődögságom.

(Leteszi a' hárfát.)

Te ki nékem a' víg andalgás óráit boldog-
 gá tevéd, gyakran előttem — most Te
 sem zenged nékem a' kellem hangjait — jó,
 mondád: Szent Anyám — hogy ezen gyü-
 mölcs fa, mély gyökeret vert szívemben —
 's nem csuda, ha terjedésével szívemet szét
 repeszi, — hiszen az én szívem lágyabb a'
 kősziklánál, mégis, az is, enged a' fa gyö-
 kerének 's nyögve pattan; szét, — midőn
 amaz tágassabb helyet kíván. — Óh Várfi
 — be óhajtám eljöttedet, ím' Várunkban
 vagy — 's nyugalمام elveszett, 's szemem
 nedves — úgy van sorsom, mint száraz idő
 tájban az esső után epekedőnek — eljön a'
 rég' kívánt — megerednek az égi-csator-
 nák, — özönnel hull a' várt áldás, — de
 nyílnak sírásra a' vágyó szemei is: — mert
 a' zápor semmivé tette reményeit, — most
 sóhajt az elmúlt száraz után, — de hijjába
 — az többé vissza, ah! vissza nem jö-
 het. — Így szívem is — óhajtá Várfit lát-
 ni, azonban eljönn a' természetes Ifjú he-
 lyett egy bajnok, 's nyájas udvarisággal kö-
 szön. — 's már majd egy nap nállunk —
 nékem, még csak egy pillantatot sem szen-
 tel, (öszve kapcsolt kezekkel) szegény Piroska!
 oda kinézésed' bóldog reményei. (Sír 's kön-
 nyeit törli.)

MÁSODIK JELENÉS.

Várfi jön, meglátja Piroskát, 's tusakodását — Piroška nem veszi észre Várfit.

Várfi. (félre szólván)

Mi baja lehet az én Piroskámnak — könnye hullása engem is szomorít (fent szóval.)
Jó reggelt, kellemetes Kis-Aszszony.

Piroška.

Hasonlót, bajnok Úr (lesüti szemeit.)

Várfi.

Illy' korán, még régi szokását elnem hagyta — emlékezik é gyermeki napjainkra — akkor is gyakran (felsehajt.) óh! gyakran töltöttük itt' a' koránt.

Piroška.

Gyakran! még most is előttem lebegnek az eltűnt napok — midőn még én csak Piroška 's a' bajnok pedig Te vóltál. —

Várfi.

Gyönyörű Piroskám! mint önti érző szívemre az elmúltak' óhajtása' olaját. — Bóldog gyermeki kor! hol az ártatlan egyenes szívűség a' tiszta testvéri szeretettel öszve ölelkezve barátkoznak. — Óh! hogy Téged' vissza kiáltani a' mulatságból nem lehet. —

Piroška.

Hát csak a' gyermeki kor képes az igaz 's ártatlan barátságra? nagyobb esztende-

ink csupán nevét esmérik a' valódi bódogságnak?

V á r f i.

Nem. A' mi korunknak is vagynak kellemei: — gyermeki korunk a' Tavasz' mása, hol a' nyíló természet egygyűgyű ártatlanságba jelen meg, 's bimbózásra hozza az egészt: — kedves ez, de érzékenyebb a' nyár' kellemei, — ezek mostani esztendeink — a' Rétek, mellyek Tavasszal egy zöld színt mutattak — nyárban ezerképpen csiklándoztatják szemeinket. — Ott az egyenlő szín, melly gyermekkori egygyűgyű szívünket jelenti, vólt a' kedves — itt a' hímesség, szívünk' nemessedését teszi becessé.

P i r o s k a.

Nékem a' Tavasz kedvesebb a' nyárnál. — Te szép Tavasz reményem képje, bár örökre körültem lebegnél!

V á r f i.

Angyali Piroska, mi a' remény?! — egy jobb jövődő édes vágyása, bódog ki czéllját elérheti — élete nyarának gyümölcsit szedheti — maga számára, édesem, illy bódogság terem — de én komor őszöm eljövén, nyögve pillantok keresztül nyaramon, bódog Tavaszomra — elhalok, mint a' páratlan virág a' kőszirtokon — nékem nem nyilhat semmi jöltévő nap komor éjtszakámra. (sóhajt.)

Piroska.

'S így bóldogabb volt Tavaszunk, mert az, az édes reményt bimbóztatta — de nyárunk a' kétségbe esés gyümölcsét termi. — Várfi szoktál é (meghökken 's elpirúlva) mit is mondék, szokott é a' bajnok Úr még hárfázni?

Várfi. (megölelvén.)

Óh Piroskám! de engedelmet — igen is, kedves nékem mindenkor a' muzsika (felveszi a' hárfát, játszik 's énekel.)

Bús óráim' komolyságát,
vérező szívem' fanyarságát,
csak hárfácskám' pengése
űzi bájló zengzése.

Ha Te róllad gondolkozom,
hív kebledhez vágyakozom,
bús mellyem' aggodalmát,
ő adja-meg nyugodalmát,

Rajtad kívül, kedves Lélek,
kiért ver e' szív, míg élek,
csak hárfámat szeretem,
búm keblébe temetem.

Piroska. (egész az elragadtalásig)
Igen szép!

Várfi. (át nyújtván.)

Gyönyörködtesse Piroska is füleimet.

Piroska. (át vévén a' hárfát.)

Mellyiket? a' csere bogárt — tán már
nem is emlékezik rólla — majd mást hát
(jádzik.)

Kedves fácskám' árnyékában
zengzem bús énekeim,
a' sors' mostoha markában
szorítván érzéseim.

Róllad óh! ki tán felejtve
engem, másnak áldozol
zajg keservem kínom fejte
nem sietsz 's bűt okozol.

Itt halgatom vágó szívvél
Fülemilék' zengzetét,
nyögve várván szívvél hívvél
kedvesem' vissza tértét.

(Elhalgat Várfi, azomban néki megy, megöleli 's
együtt énekelnek.)

Várfi.

Óh! Piroskám drága Lélek!

Piroska.

Várfi, csupán érted élek.

Együtt.

Itt Tavaszunk' reménye:
bóldog lesz' nyárunk fénye.

Várfi.

Ím' e' fának árnyékába.

Piroska.

Hajlok kedvesem' karjába.

Eggyütt.

Esküszöm hűségemet
Csak Te bírhatz engemet.

Piroska.

E' csók pecsét legyen szádon:

Várfi.

Jaj, de sok áll az Atyádon:

Eggyütt.

Ötet tudom ha kérem,
Áldás hűsége bérem.

HARMADIK JELENÉS.

Még ezek egymás' karjain az öreg Grófot látják jönni, egymástól eltávozván.

Piroska.

Itt jön Atyám ah! ha meglátta.

Várfi. (lassú hangon.)

Hiszen csak ártatlan bárátságunk jele volt — látom édes mosolygással felénk közelgeni — ez reánk legjobb idő volna — borúljunk lábaihoz.

Piroska.

Várjunk egy keveset.

Öreg Gróf. (hozzájok érkezvén.)

Jó reggelt Várfi, — néked is leányom (leülvén) 's mint tetszik leányom felnyövése, bajnok — szebbé most, vagy gyermek korában?

Várfi.

A' Rózsa csemete korában is kedves: mert bimbózásit várjuk — ápolgatjuk szorgalommal, 's midőn pirossan fakadnak bimbói, — akkor fizeti munkaságunk' adóját kellemeivel: így Piroška is hasonló a' rózsa csemetéhez, szorgalmad által szépen nevedett kissebb korában, ah! de most nyiló virágja bájolvá húzza magára a' vágó szemeket.

Piroska elpirúlva áll, kötője szegeletével játszik Atya ötet megcsókolván.

Öreg Gróf.

Kis bohó, hogy elpirúlt — hát néked mit változott Várfi?

Piroska. (elpirúlva.)

Igen jeles, de Atyám, kimélly meg, nem tudok én szemben dicsérni.

Öreg Gróf.

Kis pajzsi — melly módosan megdicsérte — de tudodé miért kerestelek fel? — Nagy-Bátyád, Gróf Zalantzi fegyvernekjét ide küldte azzal az izenettel, hogy maga is eljön 's találd ki miért?

Proska.

No 's édes Atyámnak régi bajnok társa 's barátja, vagy az özvegység' komor óráit akarja édes Atyámmal felosztani.

Öreg Gróf.

Az is fiam, de még más, tudod hogy néki semmi maradékja, — csupán egy mesz-

sze atyafi, Lajos öregsége gyámola, erre akarja mindenét hagyni, ennek keres Feleséget.

Piroska. (örülve.)

Atyám jó volna néki Görgey Rózsai — nagyon szeretem azon leány barátnémat.

Öreg Gróf.

Ne olly meszsze fiam ne! téged' akar ő, Lajos Hitvesének, 's most azért jön. Várfi elsárgul, Piroska gyengül, az öreg felugrik ijedtibe, 's megfogja Piroskát. Mi bajod gyermekem — Várfi! Várfi! segíts gyámoltani (reá nézvén.) Hát ennek mi baja? — úgy áll itt mint egy kő-szobor.

Piroska (magához jövéen szét tekint.)

Jól látom én magam előtt édes Atyámat? mi komor setétség rejté-el előlem a' nap világát? óh Atyám! (térdre esik.)

Öreg Gróf. (felemelvén.)

Te nagyon rosszszúl vagy: szólj, egyetlen egy kincse szívemnek.

Piroska.

Atyám, zárattas engem' a' Szent Szűzek Klostromába, csak Zalánczi Bátyám akaratjára ne állj.

Öreg Gróf.

Bízzuk az időre gyermekem, csak nem maradhatsz örökös pártában, — azonkívül is Lajos derék Ifjú, 's most már dús gazdag.

Piroska. (remegve.)

Kedves nékem leányi pártám: a' Lajos dússága előttem múlandó fény, melyet a' bánat' fellege örökre elzár szemeimtől (meg-ölelvén) Atyám! óh kedves jó Atyám, emlékezz vissza megbóldogúlt édes anyámra — úgyé szeretted őt'?

Öreg Gróf. (elszomorodva.)

Mit sérteted Te az én könnyeimet, mit hozod elő nékem szívem' bálvánját — óh! Máriám — itt áll előttem gyermeked — ki képed' mássa — remeg — könnyekkel áztatja kezeimet — (leányát simogatván) szólj — hiszem a' Te bóldogságod szívem' öröme.

(Ekkor Várfi és Piroska a' jó Atya eleibe, 's kettesen ezt éneklik.)

Piroska.

Óh Atyám! lásd tmhol Várfit

Ő csupán ő lakozik itt. (szívére mutatván)

Várfi.

Bizonyosságom légyen az Ég,

Bajnok szívem lányodért ég.

Piroska.

Nyújtsd - ki áldásunkra karod:

Ketten.

Bóldog lészünk, ha akarod.

Öreg Gróf.

Légyetek (keteket egymásba tévén) Atyád' kedvére

Ím' itt van hűségtek' bére.

(Az öreg mind a' kettőt magához szorítván, emezek pedig megcsókolván kezeit)

Öreg Gróf.

Légyen áldás rajtatok kedvesim.

Piroska. (csapodáran.)

Úgyé Atyám, hogy már Zalántzy kedvéért nem változtatod meg ígéretedet?

Öreg Gróf.

Fiam, én Nemes vagyok, 's a' mi több Magyar — annál a' Hit szegés legundokabb vétek. (félre tekintvén meglátja Zalántzit jönni, eleibe sietnek.)

NEGYEDIK JELENÉS.

Zalántzy 's az előbbieniek.

Öreg Gróf. (öszve ölelkezve.)

Isten hozott Váromba Sógorom, kedves Zalántzy — Téged is az özvegyi sors nagyon megvénytett.

Zalántzy.

A' bánat' árjai szinte mint a' víz árja megszokta rongálni a' tért, úgy ez is szívünket (Piroskához fordulván) még a' Te képed ékeit szúzen hagyta a' bánat, kedves Húgom — óh! be bóldog az ártatlan kor — szeretsz é még?

Piroska (megcsókolván.)

Az én tisztelettel öszve ölelkezett szeretetem állandó, kedves nagy Bátyám iránt,

— nem tudom, hogy én mint állók kegyelmébe. —

Zalántzy.

Igen jól gyermekem — most is boldogságod előmozdítása hozott ide.

Piroska.

Köszönöm — de hiszen én igen boldog vagyok, Nagy-Bátyámnak is adhatnék belőle.

Zalántzy.

Úgy — úgy — ha kölcsönözöl — mind Te, mind én, boldogabbak leszünk — de majd erről érdemes Atyáddal.

Piroska. (intvén Várfinak.)

Mi tehát innen elmehessünk (elindulnak.)

Zalántzy.

De nem is tudom ki légyen a' Bajnok.

Várfi (meghajtván magát.)

Nevem Várfi Fejedelmem seregében Felhadnagy — ezen Várnak régi adóssa 's Károly gyermekkori barátja.

Zalántzy (egész udvarisággal.)

Örülök ösmérettségeden (az öregre mutatván) de engedj bennünket magánosan.

(Várfi és Piroska el, Attya fülébe ságván.)

Piroska.

— Osztán édes Atyám, anyámra kérlek.

Öreg Gróf.

Jó, jó, csak siess a' Várba, majd mi-is utánatok, a' vendéglő poharak készen várjanak.

ÖTÖDIK JELENÉS.

Zalántzy és az Öreg.

Zalántzy.

Fegyvernekem által tudhatod okát ide jöttemnek.

Öreg Gróf.

Igen köszönöm — köszönöm.

Zalántzy.

No 's Barátom, úgy gondolom, meg vagy elégedve leányodról való gondolkozássomról — szóltál é már néki?

Öreg Gróf (egész valódisággal.)

Sógor ösmérsz engemet, tudod ifjúságom óta, mindég egyenes úton jártam, tehát most is világosan megvallom, hogy már leányom boldogságát tekintvén, néki kedvem, 's önnínye szerént választék Férjet.

Zalántzy (feltüzesedve.)

Mit kell hallanom — de csak gondolom, hogy sorsunkhoz való — megnem foghatom én, mint anya testvérje hogy maradtam ki a' játékból?

Öreg Gróf.

Bizonyossan tudodra lett volna az egész dolog, ha megnem előztél volna — hogy pedig a' választásból ki-maradtál, engedj meg — mert már magam is akkor jöttem belé, midőn ők egymás közt el-végezték.

Zalántzy.

Rendes — Leányom - Aszszony nagyon szabados, szeretném nevét hallani.

Öreg Gróf.

Nevét az mint ön' szájából hallád.

Zalántzy (egész indulattal.)

Mi a' patvart! csak nem ezen sohonnai Várfi:

Öreg Gróf.

És éppen ő testestől, lelkestől, (az alatt Várfi meghúzva egy fa mellett, az egész heszédet halgatja.)

Zalántzy.

De erre ugyan reá nem állottam volna soha sem — mit gondolsz Barátom? hát Atilád alatt? megszűnt véred magyarossan verni? — hol a' büszke Magyar érzés? — Vőnek a' Szádvári 's Krasznavári örökösnek egy koldúst — ki tudja mellyik Világ' szögiből jött idegent választani — alacsony gondolkozás! — így korcsosodik-el a' Magyar vér — holmi idegen bécsúsz Hazánkban, 's nagygyaink nékik, adják gyermekeiket — 's osztán még nekünk kell szerencsénknek tartani, hogy őket gazdagicsuk — (megfogván a' Gróf kezét.) A' Magyarok' Istenére kérek, mit gondoltál Szádváry?

Öreg Gróf.

A' mit a' józan okosság 's gyermekem' bóldogítása hagytak gondolni — ládd bará-

tom, Várfi a' Fejedelem Hadnagya fiatal nagyra menendő — vélünk szorossabb össze-kötésben jöven, ha elő-mozdítjuk sorsát akár milylen Fő-Méltóságot elérhet még jövendőben.

Zalántzy.

Vigyen a' patvar minden előre-való nézéseiddel — mi szemmel kell azt nékem látni — ha unokáink címjei a' bajnokok Csornokjaiba helyet nem kapnak — 's Vitéz Eldődeinknek fegyverei a' nemtelen Vő miatt felforgatva fognak heverni, inkább óhajtottam volna halálomat, mint Piroskát egy nemtelen Vő karjai között.

Öreg Gróf.

Már én kezem adtam — tudod, bajnoki szavam szent — ebben senkinek kételkedni sem hagynék — van még az öreg Szádvárinak annyi tekintete jó Királlya előtt — hogy Veje, mint nemes megmértekezhetik a' rágalmozóval.

Zalántzy.

Bizony rendes — még néked áll fellyebb, nem hogy leányod boldogságát czélozó jó indulatomat megköszönéd — hanem még utóljára a' nemtelen Vő-fegyverét nemes verembe akarja mártatni (felkel.) Isten hozzád, én elmegyek.

Öreg Gróf (szintén felkelvén 's nyájas hangon)

No — No barátom, ne olly hirtelen, nem gondolám, hogy szavaim sércsenek — tegyük ezt félre — 's inkább arról tanácskozzunk, mikép' üthetne - ki legjobban a' dolog — mert lásd — én a' leányom' boldogságát akarom — ő térden kért-meg engemet — én néki megígértem — ha most megszegem — elhal bánatjában (szomorúan) 's akkor öreg napjaim, melyeket semmi nemtelen tett se bélyegez, a' legnagyobb fájdalom napjaivá változna át, én, ki mindenektől tiszteltetem, mert soha ártatlan vért nem ontottam, miattam egy szerencsétlen sem sóhajta — a' vigasztalást várt kiderült homlokkal ment-el töllem — 's én? ön' gyermekem gyilkossa légyek? — Óh! jobb a' nemtelen vőtűl származandó unoka — mint éppen semmi.

Zalántzy.

A' Te dolgozám lásd — csak szádat-meg ne égesse a' Kása — én, részemről benne soha meg nem éggyezem — ma nálad mulatok — hólnap haza — itt' többé nem látjuk egymást.

Öreg Gróf

Az idő — az idő barátom — add ide kezedet — gyere-fel palotámban — fogadd el ott' leányom kezéből a' poharat — 's ürítsd-ki boldogságáért (egymás' karjaikon elmennek.

HATODIK JELENÉS.

Várfi halgatódzásai után elő jön.

Várfi (magánossan.)

Mit véhettem a' gyáva ellen, hogy szerencsém ösvényén nyíló rózsáimat őszsze akarja tapodni (gondolkozik) semmi! majd megmutatom én néki, mi nemes vér forr az én ereimben, ha bár Szüléim palotát nem laktak is — 's egy alacsony szalma ágy adott is lételt — úgys én ezt tanúltam: —

Szebb Nemesnek lenni,

Mint annak születni.

Ha tehát az akarsz lenni,

A' Virtust kell követni.

A' Cortina leesik, vége a' második Fel-vonásnak.

HARMADIK FELVONÁS.

A' Szarándokné lakhelye mellett lévő Erdőség.

ELSŐ JELENÉS.

A' Szarándokné ott kinn szélyvel néz, 's látja megszűnően Piroskát jönni.

Szarándokné.

Itt repül felém a' vígasztalás' Angyala —
hasonló a' hegyek' kis őzéhez, melly örö-
mébe ugrálja szét a' lombos erdőt.

MÁSODIK JELENÉS.

Piroska szokott kosár gyümölcseivel vidám érzéssel.

Piroska.

Itt van Anyám! itt! már ez tudom éredt
(át nyújtja) 's kóstold csak anyám kérlek
(amaz kóstolja.) Úgyé jó?

Szarándokné.

Mert tökéletes érettségében van.

Piroska (tapsolván kezeivel.)

Megvan! az én szerencsém, gyümölcse
is megért — jó hogy ki-nem irtattam ker-

temből az óltoványt, hűs árnyéka vólt bódogságom' Temploma. —

Szarándokné.

Mint? nem értek gyermekeket.

Piroska.

Halljad tehát, 's tudd meg — a' tegnapi vendég, ki miatt haza szállítottam, a' rég' óhajtott Várfi vólt — csak képzeld, a' bajúszatlan, egy izmos katonává vált, eleinte szint megijjedtem tőle, 's óhajtám a' régít benne (gondolkozik) de majd el is felejtém, mit akarék mondani jókor reggel az óltvány alatt öszve akadánk, egész udvarisággal fogadtuk egymást, még utóljára hárfáink pengése a' múltakat vissza látszattak ígézni — egy szóval, éppen karjai közit fűgtem, midőn édes Atyám hozzánk érkeze.

Szarándokné.

Szerencsés szempillantat — áldás néktek, őrző angyalok — már rettege szívem miattad.

Piroska (tüzesen.)

Áldás! óh áldás örökre! — mert gondold-meg, atyám jelenti, hogy én Menny-Aszszony vagyok, 's a' mi több olyané, kit én nem szeretek.

Szarándokné (elbámúlva.)

Kis éretlen gyümölcs. — 's Te illy vígan?

Piroska.

Mert megváltozott minden — én, és Várfi eleibe borulánk a' kegyes Atyának, 's ő reánk adá' áldását, — úgyé nem csudá-
lod vígságom? ládd — bár éretlent hozott óltovánnya — de piros, és zöld színe, a'
szerelem és reménység, reményem' csillagja feljött, 's állandó szerelmem' bóldoggá tett (szélyel néz, meglátja Várfit Károlyal jönni)
nézd csak anyám — nézd — mint tetszik sűgár termete, piros szája úgy virít fekete bajusza alól mint nyár' kezdetén a' kinyílt rózsa — járása melly méltóságos.

HARMADIK JELENÉS.

Várfi, Károly, és az előbbeniek.

Károly (Várfit eleibe vivén.)

Szent Anyám ím' gyermekkori barátom —
— jövendő Sógorom — egy derék igaz Magyar szívet biró Férfú.

Szarándokné.

Örülök láttadon — sok szerencsét jövendő sorsodhoz, kedves idegen. — Te egy olly kincset vészel birtokodba, mellynek megbecsülése légyen élted' leg-nemesebb tette.

V á r f i.

Azt becsületemre fogadom.

P i r o s k a.

Jó, hogy ki jöttem — különben magánossan kellett volna óráimat tölteni — Várunkban é még a' leánykérő?

K á r o l y.

Otthon nem találásod hozott ide, tudván szíves itt mulatásodat, a' kérő még Várunkban — de komor — 's Atyánk is kedvetlen — én magam vissza térek hozzájok, itt' hagyom barátomat (ö el.)

NEGYEDIK JELENÉS.

Piroska, Szarándokné, és Várfi.

P i r o s k a (megfognán Várfi kezét.)

Ez azon hely, hol emlékezetednek gyakor sóhajtásimmal áldozám (amához fordulván) Anyám, ha már én szerencsém' napját elértem; kérlek, hadd itt e' pusztá magányt, 's jőjj Várunkba lakni — hogy érezzem anyai karjaid közt azon bődögságot, mellyet nékem kedvesem fog szerezni.

S z a r á n d o k n é.

Lelkem! hagyj Te engem' a' csendes magánynak — a' lármás élet kint okozna

nékem — e' kebelt (mellyére tévén kezét) öröm
többé nem lakhatja — itt fogom én tovább-
is bódogságtokért az Egeket megkeresni —
melly csupán, egy lenyhe ényj szívemnek
— 's ollykor ha egymás karjain e' szeren-
csétlent meglátogatjátok, fognak komor fel-
legeim oszlani, bár napom fénye tisztán nem
tündökölhet is. (Piroska sir — Várfi megcsókolja
a' Szarándokné kezét.) —

Várfi.

Piroska könnyeivel áldozik szereteted-
nek, kérék, Te se tépd széllyel bimbójába
bódogsága virágát — igérd-meg, hogy nál-
lunk maradsz.

Szarándokné.

Hadjatok magányban érezni, — a' Ti
jó szívetek itt' is becses nékem — ha kör-
nyűlményeim megengedik, majd hajlok ké-
réstekre (eggyet sóhajt.) Óh! mert úgysis külö-
nös érzések vonszanak hozzátok, kedvesse-
im (Várfihoz fordúlván) engedj-meg bajnok,
hogy így szólítlak — de Piroska előttem ked-
ves — hogy ne lenne nékem az, a' mi né-
ki becses.

Várfi (a' Szarándoknének kezét szívéhez szorítja.)

Érző szívem, első látásodra hangossab-
ban doboga mellyemben, mint szokása —
én-is szerencsétlen voltam — hidd-el, na-
gyon, úgy állottam e' széles világon, mint
a' magának hagyott fa, a' kietlenben, kit a'

szél' dühe annál inkább kegyetlenül fenyeget, mivel védelmét semmiben sem vetheti — nincs társa, — testvér nélkül áll: elrodhadtak tövéről szüléi, kik óltalmazták, ah! magának kell küzdeni a' kemény vihárral — de hálá a' gondviselésnek, meg-küzdöttem, akadt kéz melly engemet is, a' kietlenből ált ültetett kertjébe (Piroska karjaihoz) 's most ím' szerencsés vagyok, ápolgató ker-tészném' karjai között.

Szarándokné.

Forjon öszve húségtek láncza, hogy azt semmi változás a' halálon kívül öszve ne tépje (Várfihoz fordúlván) Fiam, merjem é kérdeni, hová való vagy?

Várfi.

A' Rhénus tájjékáról, hol egy Remeté-nél nevedtem, ezen jó atyám vég-órájához közelgetvén, a' szomszédba egy szőlő-műveshez küld engem' — mintegy öt esztendő's lehettem — megjelent velem a' kívánt Ottó, légy bődög kedves nevelt fiam, ezt mondván a' Remete: — nyakamba köté e' hajfürtöt — vigyázz e' kincsedre — többet nem szólhatott (sír keservessen) ki-adá nemes lelkét — én egész éjt keresztül sírtam — 's a' szőlőműves magához vett, nem sokára az egész falu' gyermeke Várfinak nevezett: mivel a' Remete egy Vár' omladékja mellett lakozott — mostani nevelőm egy

Budai bor kereskedőnek által adott — 's ott' osztán oskoláztván, sok keserveim után ösmérkedék meg Károllyal, a' többit tudjátok. — Óh! de a' Piroška látása, 's a' véle való társalkodás, szívemet nemessebb érzésekre költötték, el hagyám e' tájt, 's a' táborba Piroškám' vágyása Vitézt teremtett belőlem — 's ím' most boldogságom' egén lebegek.

Az öreg annyok mély tusakodásban.

P i r o s k a.

Anyám, engedd, hogy most el-hagyunk: hoszszas ki maradásunk atyámat nyughatatlanítaná (azok el.)

ÖTÖDIK JELENÉS.

Magánossan utánnok nézvén.

S z a r á n d o k n é.

Megfoghatatlan örök végezés! álomé ez, avagy tündér játékja a' múltak óhajtásainak — ha álom — ragadj álmaid' tetszésével az örökké-valóságban. Ha egek tündér játékjaid — ne szűnjetek-meg, óh! jádzatok vélem a' véghetetlenségig (magát rendbe szedvén.) Ottó szívem' gyermeke ő az! ő az! illy közel hozzám — illy közel anyai érző

szívemhez — mégis örökre — ah! örökre távol. Anyai csókjaimat csak lopva ejtegethetem sima homlokára (felindúlva.) Te érted, szívem 's bódogságom' gyilkossa, Lajos, áldozom fel gyermekem' szerencsáját — légyen örökre e' szívben el temetve előtted, Ottó, származásod — minek háborítanám fel most hasadó hajnalát bódogságodnak — mért tenném keserűbbé Lajosom' élete estvését — csak még egynehány perczentés — mi át esünk éltünk' homályos éjjelén — 's ott — ott az új élet' határain, hol a' véges elme kárpitja le - esik — fog ő engem' jóságomért, hogy csendessége éltembe került, régi ablakjába becsülni szeretni 's ölelni — igen, nem fogja Ottó tudni — hogy ezen Szarándok köntös a' Rhénusi Mark - Gróf leányát a' szerencsétlen Kunegundát fedí el gyászos színével, ki néki anyja — törvényes anyja — ezt nem tudhatná a' nélkül, hogy atya nevét ne kérdené, 's annak megtudása boszszúra ingerlené. — Ah! Kunegund, hallj - meg inkább bánatodban, mint fiadból atya - gyilkost tégy. —

(Leesik a' Cortina.)

NEGYEDIK

és utólsó

F E L V O N A S.

ELSŐ JELENÉS.

Szarándokné magánossan a' Kápolna mellett, elvégeztén imádságát.

Szarándokné.

Mennyi fájdalmak 's tusakodások között töltém el az álmatlan éjt — így viaskodik, 's hányattatik a' magános hajó, a' rettentő égi háborúban, a' megmérhetetlen Tenger habjain, míg utóljára a' szabadulás' angyala szét oszlatja az ordító szeleket, 's a' megroncsolódott rév-partra talál — de szívem a' kétségbe esés' viharjain hányattatik úntalan — nem jelen meg nékem semmi jóltévő kéz, nincs számomra ki kötő hely (gondolkozik.) Van egy, a' halál — úgyis mi az élet? nem egyéb egy csalfa gyönyörűséggel tellyes, öröm képzelt völgy — hol kevesek az öröm' napjai, számosak, a' fájdalom' 's aggódás' esztendei — amannak talp köve 's kőfalai a' bánat, csupán va-

kolása az öröm — 's ha az emésztés zápora, zuhanással rá tódúl, lemossa a' csekélységet, — bánat marad helyette, — 's az öröm nyílásait befedik a' fájdalom ársjai, szét futják minden részeit — 's az aluvó kétségbe esést fel-riasztják 's elő hozzák. — Egy öröm nap! barátságos ölelés! — hív szeretői csók! — örökké valóságot ígérnek, — 's még - is egy pillantat — ön' haszon keresés semmivé teszi e' képzelményeket — a' mord bánat rágja elébb víg szívünket — 's az irigy fájdalom marczongollya virágzó boldogságunkat — a' szemre hányás szégyent nem ösmérve, kínunk' nevelésére lelünk' mélyéből hozza elő az el-tűnt gyönyörúségeket, — minden így keserít — 's még-is meghalni rettegünk. — Mi az halál? az élet' vég határin épült át költözés' ajtaja — hol a' vég nélkül való örökké valóság ki-terjesztett karokkal vár, — 's a' mulandóság' keblébe szorítja él'ti fájdalminkat — egy szúrás — egy lepattanás, örökre semmivé teheti kínnyainkat, még is melly mázsányi erő rántja hátra az örökké valóság', ajtaját tartó kezeinket, csak azért, mert ösméretlen előttiünk a' valódi boldogság. — Óh! élet, téged óhajt minden, — de néked-is vannak tisztelőid — néked-is mord — de csendes halál — örömök noha nem látszatnak - is bésipadt artzúlatodon — de

ravasz két-színűség sem lakozik ott — én
tisztelem halavány képedet.

MÁSODIK JELENÉS.

Az előbbeni és Piroska, sárgasággal lepte orczával,
és szét szórt hajjal, megijjedve eleibe a' Szarándokné.

Szarándokné.

Borzasztó látomány — mi lelte az ár-
tatlant? halavány — szólj alakom, mi za-
varodás szalajtott ide. —

Piroska (megölelvén 's félre hátra tekintvén.)

Megrepedt szívem, hozzád sietek, jó
hogy itt' talállak.

Szarándokné.

(egy köpadra segíti leülni Piroskát.)

Mi bajod édesem? mi szerencsétlen
szélvész csavarja-ki bóldogságod' virágzó
fáját?

Piroska.

Tudod anyám, hogy Várfin kívül más-
nak kérettettem meg — a' kérő Nagy-Bá-
tyám Zalántznak Grófja (a' Szarándok sárgúl)
egy meszsze attyafiának akará, kit most
örökössének készül tenni a' gyermektelen
özvegy (ama tusakodik.) azomban atyám át
ígért Várfinak — N. Bátyám kárhoztatja atyá-
mat — 's annyira megy a' dolog, hogy Vár-

fit egy csapongó sohonnainak mondja. — Ezt Várfi füleivel hallotta, 's most kettős viadalra hívja-ki Zalántzit, — itt' a' Kápolnánál van a' rendelt hely — óh anyám segíts rajtam — azon vágás — melly kedvesem' vérét ontja, életemtől megfoszt engemet — mert akár győz, akár győztetik — jaj gyilkos! anyám testvérje gyilkosa — nem lehet férjem (egészen kebléhez szorúlván) amott látom őket jönni.

Szarándokné.

Jer, húzzuk magunkat a' Kápolna szögéhez, — onnét mi mindent — minket senki se' lát (elbújnak.)

HARMADIK JELENÉS.

Ezek a' Kápolna mellett elbújva, Zalántzi és Várfi.
— Várfi leteríti köpönyegjét 's reá állván, kesztyűjét leveti.

Várfi.

Emeld-fel, nevem becstelenítője, 's tanúld-meg csapásaimból, hogy a' nemes a' nemességre, nem csak a' születés, — de a' nagy tettek-is Just adnak — emeld, vagy különben át váglak — (Zalántzy vágni akar ekkor a' Szarándokné eleibe ugrik, ruháját szét eresztí Zalántzy fel-fordúlván.)

Szarándokné.

Szűny-meg boszszúálló fegyveredet vá-
gásra ereszteni (mellyére mutatván hol egy kép függ)
vesd ide szemeidet 's reszkess előttem. (Za-
lántzy reá nézvéen el-ijjed, fegyvere kiesik kezéből,
keze markolatjával takarja artzulatját.)

— Szarándokné (Várfi felé fordúlván.)

Mérsékelj Te is haragod' tüzet — 's
tartsd fegyvered' élet ellenséged' számára.

Várfi.

Avagy jó Aszszony! — vané! nagyobb
ellenünk, nevünk 's becsületünk rágalmozó-
jánál — parancsolj akármit egyebet — de
ennek megnem engedhetek (Zalántzyhoz fordúl-
ván) ha bajnoki vér szökdös eremben, fel a'
fegyvert — 's elégtételt — külömben ösz-
sze zúzlak mint a' gombát (neki ugrik Zalán-
tzy 's mérgessen.)

Zalántzy.

Most mértekezz velem — vagy dűlj —
vagy vess véget unalmas életemnek. (vágni
akar — de a' Szarándokné közikbe áll.)

Szarándokné.

Rajtam mennyen keresztül az út pokol-
ba — imhol a' férj — az elhagyott fele-
ség — a' soha nem látott gyermek, ösmé-
retlen anyja szívéen ölje-meg egymást (Za-
lántzyhoz) Lajos, nem ég már, csak egy szik-
rája is régi szerelmemnek szívedben (Várfihoz)
hát nem szöll a' természet hozzád Ottó? —

egyitek sem akar el ösmérni? holott csak úgy ösmérhetitek-meg egymást (Ottóhoz men-
vén) félre a' karddal — Ottó nyisd-meg öl-
tözeted' jobbját (fel kapcsolván köntösét, egy
haj-fürtön, mellyén feküdt egy Galamb, olaj ágat
tartván szájában, a' kép zománczos.)

Szarándokné.

Nézz ide Zalántzy — Várfi nem lesz'
cízm nélkül. — Csornokjába össze fegyverei
nem lesznek fel forgatva (Zalántzynak kezét
megfogván) ösméredé e' — e' Czímet? galamb
szájában olaj ágat visel — nemzetséged' Czi-
mere ez — Te vóltál a' galamb, melly töb-
bé vissza nem jöttél — a' melly annyához
vissza repült, hozta az olaj ágat, jelét a'
békességnek (Ottóhoz) Ottó, tudd-meg ezen
haj-fürt, mellyet Hilárius nyakadba fűzött
(levész nyakából szinte egyet, 's szinte át adja)
ím' próbáld: ennek mássa, mindketteje,
édes anyád' haj-fürtjei, ezen szerencsétlené,
ki most előtted áll.

Várfi (elragadtatva.)

Ösméretlen indulat, mint nyomja szét
mellyemet, első látására a' természet' szava
suhant-fel szívem' mélyéből, 's füleimbe
ezt ságá: ezen szerencsétlen a' Te anyád,
óhajtám azt 's ím' ki bódogabb mint én —
egy érző anyai kebel között (át ölelve tartják
egymást.)

Piroska (oda futván.)

Hát rólam a' bődögság óráiban elfelejt-
keztek?

Mindketten.

Ide szívünkhöz — ide.

(Piroska és Várfi énekelnek, 's az utóbbi két sort az
Annyok is.)

Várfi.

Itt—itt — kedvesem e' szíven (annyára mutat.)

Láthatod — fel-pirosító,

Hajjalunk hogy terjed híven.

Piroska.

Ottóm e' pont bődögitó

Annyok.

Kedvesim im' forró csókom

Mikor rátok oszlik-el,

bődögságom akkor kel — — akkor kel.

Zalántzy (térdre esvén.)

Kunegund óh! szívem' régi imádott bál-
ványa, megengedhetszé énnékem? óh Ottó
elhagyott fiam, vané számomra karjaitok
közt, csak egy parányi hézak is?

Várfi (eltüzesülve.)

Óh! Atyám — fogadj engem' szívedbe.

Szarándokné.

Jöszte ide Lajosom — az elmúltakról semmi szó — semmi engedelem (egymást ölel-
vén.) Te bóldog pillantat, melly nékem fér-
jemet vissza adád.

NEGYEDIK JELENÉS.

Ezek öszve-ölelkezve, az Öreg Szadvary Károl-
lyal jönnek el csudálkozva.

Öreg Gróf.

Mit jelent e' látomány — én a' halál'
torkából megmenteni jövök őket — 's im'
a' szeretet e' négyet egybe látszik forrasztani.
— Mi történhetett itt' ? Zalántzy, a'
mint gyanítom. —

Zalántzy (mágához térvén.)

Igen Barátom! igen, a' mint már ifjú-
ságomból tudod, a' Rhénusi útazás a' Márk-
Gróf' leányával megösmértetett, árva lévén
Kunegund, 's még gyermek, könnyen reá
beszéllem a' hív szeretőt, 's vélem meg-
küzdött — nagyobb atyafiai ellenére — mi
egy kis Faluba húzódánk — 's im' éppen
mikor szerencsés állapotját jelenté, akkor
kapom Atyám' kemény parancsolatit a' haza

menetelre, kedvesemet az út alkalmatlanságainkra kitenni nem akarván, hátra hagytam — magam béjövén Magyar-Országba — tudod barátom, hogy a' vissza hívás oka a' Constantínopolisi Követség vólt — sietnem kellett — írtam kedvesemnek — de csak három esztendőök múlva térhettem vissza Török-Országból — azonnal a' hátra hagyott kincshez repültem — ah! de hasztalan — még kétszer tevék próbát siker nélkül. — Gyermeke meghalt, 's ő szent életre adá magát, e' vala a' hír — de hol? — azt senki sem tudta megmondani. — Itthon nyughatatlanság — epekedés vettek körül. — Atyám által hátra hagyott roppant vagyonaim sem adhattak a' szenvedőnek édes írt. — Úgy hozta magával a' sors, megházasodtam — de attól is megfosztódván — nyögve vártam végét életemnek — 's ím' most kedvesem — Fiam — 's Menyem ölelgető karjai pótollyák ki az eddig elveszett kincset.

Szarándokné.

Óh Lajos! bocsásd meg zúgolódásomat, mellyet gyakor a' kételkedés csavart ki szomorú mellyemből — nem tudván, mire vélni halgatásodat: mert leveleidet nem kaptam, bejövék Magyar-Országba, Ottómat mint két esztendőös gyermeket Hiláriusnak, atyám' egyik hívebb emberének át ad-

ván — de Te róllad semmi bizonyos tudósítást nem vehetvén — vissza tértem hazámban — azomban Bécsben egy betegség majd esztendeig kötözött le szenvedő nyoszolyámban, 's mikorra haza érek, már Hilárius megholt — 's véle együtt Ottóm is oda tán az éhség martalékja lett, így sóhajték — a' szerelem vissza húzott újra Magyar-Országba — ah! de Te Házas — 's bóldog felejtve Kunegundádat 's gyermekedet. — Megvettetve látván magamat, nem akarám szerencsédet megrontani, e' tájra bájolt engemet valami felségesb erő — itt töltém napjaimat ösméretlenül, 's ím' egy óra vissza adja nékem Férjemet, Fiamat — 's az eddig tőlem elrabolt gyönyörűség' kamatjába e' szelíd lélekkel is (Piroskat megölelvén) megajendékoz (felsóhajt.) Óh! Te bóldogító Hit, ím' a' Te áldásaid. —

Öreg Gróf.

Kedves Sógor-Aszszonyom, mivel itt a' szomorúságot vígság — váltsa-fel e' gyász köntöst is, a' bársony öltözet, — siessünk Váramba, 's forgassuk az öröm poharakat.

Sz ar á n d o k n é.

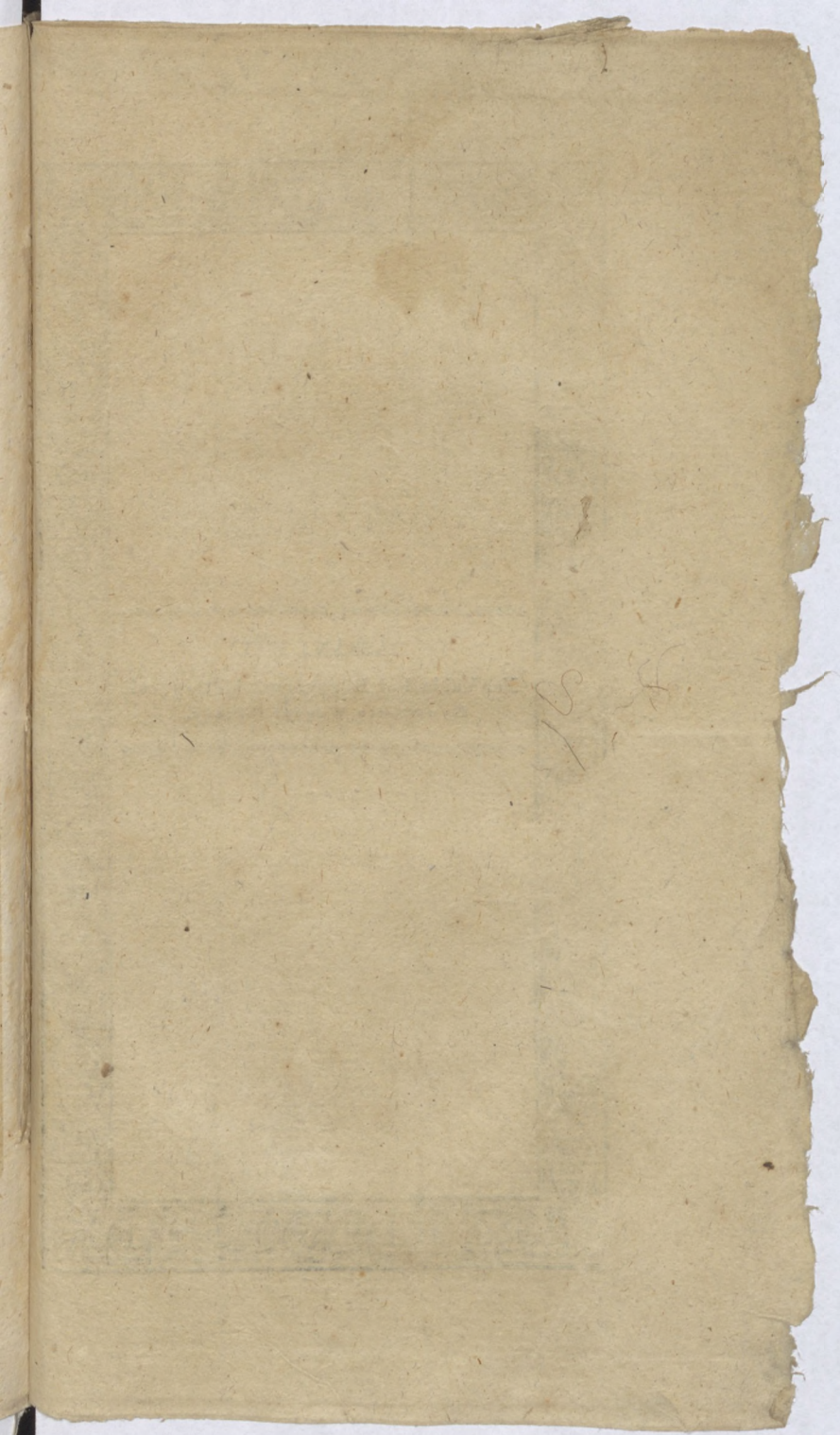
Szívvel fogadom-el, Gróf, ajánlásodat, 's mivel eddig is nemes jólévőségednek köszönhetem tápláltatásomat, merek tőled még egyet kérni — építess itt' a' vígasztaló angyal számára egy kápolnát.

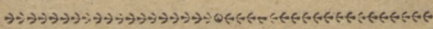
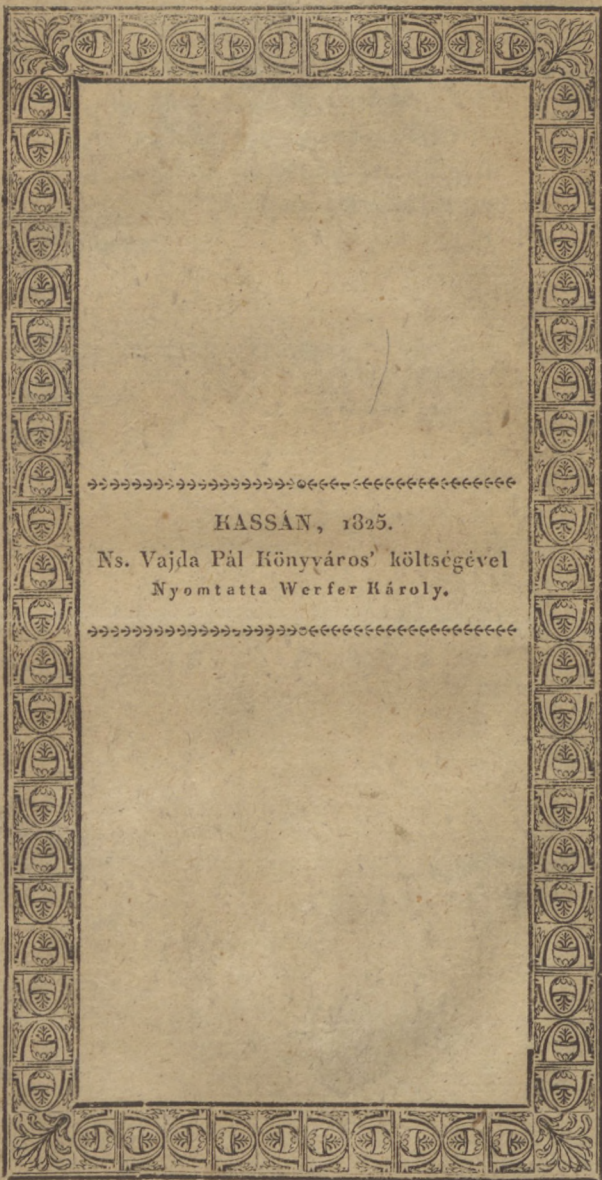
Piroska.

Én pedig ide hozatom Ottóm' óltvá-
nyát, hogyha valaha egy szerencsétlen erre
bolyongana — adjon szájának annak gyü-
mölcsse nyehet, — 's bádjadt szívének levele
's színe reményt. —

V É G E.

KASSÁN, 1825.

Ns. Vajda Pál Könyváros' költségével
Nyomtatta Werfer Károly.

